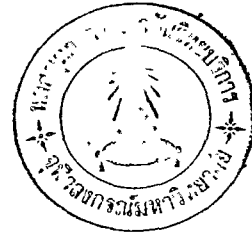

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้โดยตรงยังไม่ปรากฏ ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านและเกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ แต่ผลของการวิจัยบางประการนั้นอาจใช้เป็นแนวทางในการค้นคว้าเรื่องนี้ได้ดังต่อไปนี้

การวิจัยในประเทศ

พ.ศ. 2507 เกษม ศิริสัมพันธ์¹ วิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพฯ 14 ฉบับ" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบเปรียบเทียบข้อมูลอันแน่นอนเกี่ยวกับปริมาณและประเภทของข่าวที่เสนอในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพฯ สรุปผลการวิจัยตอนหนึ่งว่าหนังสือพิมพ์ทุกฉบับเสนอปริมาณข่าวภายในประเทศและข่าวต่างประเทศเท่าเทียมกันคือเสนอข่าวภายในประเทศมากกว่าต่างประเทศ ถ้าเป็นหนังสือพิมพ์ไทยเสนอข่าวต่างประเทศมากกว่าในประเทศ ถ้าเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ หนังสือพิมพ์เขาเน้นหนักในการเสนอข่าวอ่อน (soft news) ซึ่งเป็นข่าวท้องถิ่นของจังหวัดพระนคร นครบุรี หนังสือพิมพ์รายมุงเสนอข่าวแข็ง (hard news) ซึ่งมักเป็นข่าวชาติส่วนใหญ่ และเสนอแนะว่าสื่อมวลชนมีหน้าที่ไม่แต่เพียงสนองความต้องการของประชาชน แต่ยังคงยกระดับความต้องการของประชาชนอีกด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ เกษม ศิริสัมพันธ์, "การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพฯ 14 ฉบับ" (รายงานการวิจัย แผนกวารสารศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2507).

พ.ศ. 2507 ประทิน สุภาพ วิจัยเรื่อง "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2507" ผลการวิจัยสรุปได้ว่านักเรียนชายหญิงอ่านหนังสือพิมพ์เป็นครั้งคราวเป็นจำนวนมากที่สุด 79.20 % และจำนวนผู้อ่านเป็นประจำเท่ากับจำนวนที่ไม่มีโอกาสอ่านเลย 10.40 % นักเรียนชายชอบอ่านข่าวสารคดีและบทความต่าง ๆ มากที่สุด 38.57 % รองลงมาคือ อานข่าวการเมืองในประเทศและข่าวการเมืองนอกประเทศ 24.19 % ข่าวภายในประเทศ 23.81 % และข่าวสื่อกีฬาเกี่ยวกับการทะเลาะและชกกรรม 16.13 % งานอดิเรกที่นักเรียนชายหญิงชอบทำมากที่สุดคือ อานหนังสือ นักเรียนชายชอบอานหนังสือพิมพ์มากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนหญิงชอบอานข่าวสารคดีและบทความต่าง ๆ มากที่สุด

พ.ศ. 2507 สมเกียรติ โสมภา วิจัยเรื่อง "เนื้อเรื่องในหนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจ" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะทราบว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจเนื้อเรื่องต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาไทยมากน้อยเพียงใดและประเภทใดบ้าง ผลการวิจัยพบว่านักเรียนสนใจหมวดเรื่องความรู้ทางวิชาการมากที่สุดเป็นพิเศษ เพราะมากกว่าอันดับรองลงมาคือ หมวดเรื่องข่าวต่างประเทศและการศึกษาเป็นเท่าตัว ที่รองลงมาตามลำดับมีเรื่องเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระราชวงศ์ กิฬา กุศลสตรี ข่าวภายในประเทศ บันเทิง คดีทางศาล การโฆษณาต่าง ๆ และการบริการทั่วไป ความสนใจของนักเรียนหญิงและชายในหมวดต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก นอกจากหมวดกีฬาและหมวดกุศลสตรี

² ประทิน สุภาพ, "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2507" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508).

³ สมเกียรติ โสมภา, "เนื้อเรื่องในหนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจ" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2507).

พ.ศ. 2509 วรณี สุนทรเวช⁴ ได้สำรวจความสนใจและความต้องการในการอ่านของเด็กอายุ 11-16 ปีจากโรงเรียนในพระนคร โดยแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มอายุ 11-13 ปี และกลุ่มอายุ 14-16 ปี สรุปผลบางตอนว่า เด็กอายุ 11-13 ปีชอบอ่านหนังสือพิมพ์เป็นอันดับสอง (อันดับหนึ่งคือ วิทยาศาสตร์ นิทาน นิยาย) อ่านข่าวในประเทศมากที่สุดทั้งชายและหญิง รองลงไปคือ ข่าวต่างประเทศ เด็กอายุ 14-16 ปีอ่านหนังสือพิมพ์เป็นอันดับหนึ่ง และอ่านข่าวต่างประเทศมากกว่าข่าวในประเทศ ทั้งสองกลุ่มชอบอ่านเรื่องต่อไปนี้ตามลำดับคือ ข่าวสังคม เรื่องสั้น โฆษณาภาพยนตร์ บทความแฟชั่น อันดับสุดท้ายคือ โฆษณาสินค้า

* พ.ศ. 2510 กองการวิจัย กรมวิชาการ⁵ ได้สำรวจประมวลคำตอนที่ 3 บัญชีคำจากหนังสือพิมพ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบวาทหนังสือพิมพ์รายวันที่ออกจำหน่ายในจังหวัดพระนครและธนบุรีใช้คำใดบ้าง และแต่ละคำนั้นใช้บ่อยมากน้อยเพียงไร วิธีดำเนินการสำรวจนั้นได้เก็บคำทุกคำจากหนังสือพิมพ์ 9 ฉบับ เก็บคำที่เป็นคำโดดที่มีความหมายในตัวเอง และคำผสมที่รวมคำโดดตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป คำที่ไม่เก็บมานั้นคือ คำที่เป็นชื่อเฉพาะ วัน เดือน ปี ยศทหารและตำรวจ ตัวเลข คำภาษาต่างประเทศ คำแสลง คำราชาศัพท์ที่เป็นคำผสมหลาย ๆ คำ นำคำที่เก็บไว้มหาความถี่ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับบัญชีคำที่เด็กพูด ผลการสำรวจทำให้เชื่อได้ว่า คำที่มีความถี่สูงมากนั้นจะต้องเป็นคำที่ใช้มากในหนังสือพิมพ์ และเป็นคำที่เด็กรู้จักใช้เป็นอย่างดีด้วย ลักษณะของคำเหล่านี้

⁴ วรณี สุนทรเวช, "ความสนใจและความต้องการในการอ่านของเด็กอายุ 11-16 ปี," รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ 11-16 ปี (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2509).

⁵ กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการสำรวจประมวลคำตอนที่ 3 บัญชีคำจากหนังสือพิมพ์ (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ไม้ระมุปีพิมพ์).

ส่วนมากเป็นคำโคลง มีความหมายในตัวเอง

๕ พ.ศ. 2510 สีนินาถ นิมวัชณา⁶ วิจัยเรื่อง "การสำรวจความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อข้อความในหนังสือพิมพ์ไทยรายวัน พ.ศ. 2510" มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความสนใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ว่าสนใจบทความใดมากที่สุด ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนชอบอ่านหนังสือพิมพ์ไทยมากที่สุด รองลงมาคือ เดลินิวส์ สยามรัฐ และพิมพ์ไทยตามลำดับ นักเรียนชายชอบอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำมากกว่านักเรียนหญิง แต่นักเรียนหญิงชอบอ่านหนังสือพิมพ์ในเวลาว่างเป็นส่วนมาก นักเรียนสนใจข่าวต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือ ข่าวในประเทศ ข่าวการศึกษา ข่าววิชาการ ข่าวบันเทิง ข่าวกุลสตรี ข่าวกีฬา และข่าวเบ็ดเตล็ดตามลำดับ นักเรียนไม่สนใจข่าวพาดหัวและภาพข่าวเลย และอีกคนหนึ่งแสดงความกิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับข่าวและคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์รายวันในส่วนไม่คิดว่า ภาษาที่ใช้ไม่ถูกต้องและไม่สุภาพ

๖ พ.ศ. 2511 จันทรวล พรมมาส⁷ วิจัยเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนกวิทยาศาสตร์กับแผนกศิลปะ" สรุปผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนแผนกวิทยาศาสตร์มีทักษะในการใช้ภาษาไทยดีกว่านักเรียนแผนกศิลปะ ทั้งในคำนำหลักไวยากรณ์ การสะกดตัว การวางรูปสระ วรรณยุกต์ การันต์ การใช้สระ วรรณยุกต์ การันต์ การเว้นวรรคตอนและย่อหน้า การใช้เครื่องหมายวรรคตอน บางอย่างและสำนวนการเขียนภาษาไทย มีข้อเสนอแนะตอนหนึ่งว่าควรปรับปรุงเรื่อง

⁶ สีนินาถ นิมวัชณา, "การสำรวจความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อข้อความในหนังสือพิมพ์ไทยรายวัน พ.ศ. 2510" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510).

⁷ จันทรวล พรมมาส, "การศึกษาเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนกวิทยาศาสตร์กับแผนกศิลปะ" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511).

สื่อมวลชน ซึ่งนับเป็นแหล่งสำคัญที่แพร่ภาษาผิด ๆ ไปสู่ประชาชน ดังนั้นสื่อมวลชนจึงมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาไทยของเด็ก กระทรวงศึกษาธิการ สมาคมภาษาและหนังสือ ฯลฯ ควรจะได้มีวิธีแนะนำหรือควบคุมการใช้ภาษาไทยของสื่อมวลชนต่าง ๆ ให้ถูกต้องน่าฟัง น่าอ่านกว่าที่เป็นอยู่ในเวลานี้ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาการแพร่ภาษาที่ผิด ๆ ให้ลดน้อยลงไป

พ.ศ. 2511 จาระไน แกลโกศล⁸ วิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์เนื้อหาค่านิยม การศึกษาของหนังสือพิมพ์รายวันของไทย" เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวัน 4 ฉบับคือ ไทยรัฐ เคนนิวส์ สยามนิกร และสยามรัฐ ผลการวิจัยสรุปได้ว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เน้นหนักในด้านบทความวิทยาศาสตร์ หนังสือพิมพ์เคนนิวส์ เน้นหนักในด้านบทความสังคมศาสตร์ บทความการศึกษา และคอลัมน์ตอบปัญหา เกษตรศาสตร์ และวรรณคดี หนังสือพิมพ์สยามนิกร เน้นหนักด้านบทความการศึกษา และหนังสือพิมพ์สยามรัฐ เน้นหนักด้านบทความสังคมศาสตร์

พ.ศ. 2511 รมัย อุปรมัย⁹ วิจัยเรื่อง "การศึกษาความสนใจของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาอังกฤษและภาษาไทยในกรุงเทพฯ" ได้สรุปผลการวิจัยบางตอนว่า หนังสือพิมพ์ภาษาไทยที่อาจารย์มหาวิทยาลัยชอบอ่านมากที่สุด ได้แก่ สยามรัฐ เคนนิวส์ ไทยรัฐ และพิมพ์ไทย และประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์มีทั้งในด้านการสอนและประโยชน์ทั่ว ๆ ไป ผู้วิจัยกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างหนังสือพิมพ์กับการศึกษา (หน้า 10-11) ไว้ว่า ผู้ที่ได้รับการศึกษาเท่านั้นจึงจะอ่านหนังสือพิมพ์ ดังนั้น

⁸ จาระไน แกลโกศล, "การวิเคราะห์เนื้อหาค่านิยม การศึกษาของหนังสือพิมพ์รายวันของไทย" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511).

⁹ รมัย อุปรมัย, "การศึกษาความสนใจของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาอังกฤษและภาษาไทยในกรุงเทพฯ" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511).

หนังสือพิมพ์จึงมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผู้ที่อยู่ในวัยเดาเรียน ถ้าหนังสือพิมพ์เสนอเรื่องผิดศีลธรรมหรือใช้คำพูดหยาบโตนหรือใช้คำพูดไม่ถูกหลักภาษา นักเรียนก็จะได้รับสิ่งที่ไม่ดีงามจากหนังสือพิมพ์ ในทำนองเดียวกันถ้าหนังสือพิมพ์เสนอเรื่องราวที่มีประโยชน์ต่อการศึกษา เสนอเรื่องราวที่ไม่เอนเอียงต่อฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ใช้ภาษาที่ถูกต้อง นักเรียนก็จะได้รับประโยชน์เหล่านั้นจากหนังสือพิมพ์เช่นกัน ฉะนั้นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์และโรงเรียนจึงมีส่วนสัมพันธ์กัน หนังสือพิมพ์ในฐานะที่เป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งที่มีหน้าที่ให้การศึกษา แก่มวลชนทุกระดับ จึงควรเสนอสิ่งที่ถูกต้อง ใช้ภาษาที่ดี และเสนอความรู้ และสิ่งที่มีประโยชน์ โรงเรียนมีหน้าที่สอนใหญ่ได้รับการศึกษารูจัก เลือกรอ่านและพิจารณาสิ่งที่หนังสือพิมพ์เสนอ

* พ.ศ. 2513 ประคอง นาควานิช¹⁰ วิจัยเรื่อง "การศึกษาการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนครและธนบุรี" ผลการวิจัยสรุปว่าลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนชายและหญิงส่วนใหญ่ไม่ค่อยแตกต่างกัน นักเรียนชายร้อยละ 29.56 อ่านหนังสือพิมพ์รายวันเป็นประจำทุกวัน นักเรียนสนใจอ่านพาดหัวข่าวและรายละเอียดของข่าวที่ตีความบางและสนใจอ่านคอลัมน์ต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้คือ วิชาการ ชาวกีฬา ชาวการศึกษา ชาวในประเทศ ชาวต่างประเทศ ชาวบันเทิง และคอลัมน์กูดสตรี นักเรียนนิยมอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน 4 ฉบับคือ ไทยรัฐ แนวหน้าแห่งยุคเคลินิวส์ สยามรัฐ และพิมพ์ไทย นักเรียนเห็นว่าควรปรับปรุงหนังสือพิมพ์รายวันบาง เช่น ให้หนังสือพิมพ์รายวันเสนอข่าวที่ถูกต้องและเป็นจริง การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องควย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁰ ประคอง นาควานิช, "การศึกษาการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนครและธนบุรี" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513).

พ.ศ. 2514 ประสิทธิ์ กาศยกุล¹¹ วิจัยเรื่อง "การศึกษาเรื่องนิสัยการอ่าน รสนิยม และความสนใจในเรื่องราวต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร และวารสารของนิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปีการศึกษา 2512" ผลของการวิจัยปรากฏว่านิสิตนักศึกษาเกินกว่าร้อยละ 50.00 อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสารและวารสารบางเป็นบางครั้งบางคราว ใช้เวลาอ่านประมาณวันละ 30 นาที ชอบอ่านเรื่องทั่วไปมากเป็นพิเศษ และมักจะคำนึงถึงภาษาและหลักไวยากรณ์ที่ใช้ในหนังสือพิมพ์ นักเขียนที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช (ร้อยละ 21.47) หนังสือพิมพ์รายวันที่มีผู้อ่านมากที่สุดคือ สยามรัฐรายวัน (ร้อยละ 39.87)

พ.ศ. 2514 ปิยะพร คิษโสภา¹² วิจัยเรื่อง "การอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรายวันของนักเรียนพยาบาล โรงพยาบาลสงขลา พ.ศ. 2514" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์ว่าเป็นอย่างไร ความสนใจในการอ่านและทัศนคติของนักเรียนต่อหนังสือพิมพ์รายวันว่าเป็นไปในด้านใด ผลการวิจัยสรุปได้ว่านักเรียนพยาบาลส่วนใหญ่นิยมอ่านหนังสือพิมพ์รายวันเคลินิวส์ รองลงมาคือ สยามรัฐ และไทยรัฐตามลำดับ ลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนพยาบาล ส่วนใหญ่นิยมอ่านเฉพาะคอลัมน์ที่สนใจเท่านั้น รองลงมานิยมอ่านภาคหัวข่าวและเรื่องที่ติดตามมา โดยเฉพาะภาพและอ่านคำอธิบายใต้ภาพเท่านั้น คอลัมน์ที่นักเรียนพยาบาลสนใจมากที่สุดคือ ข่าวในประเทศ รองลงมาคือ ข่าวการศึกษา

¹¹ประสิทธิ์ กาศยกุล, "การศึกษาเรื่องนิสัยการอ่าน รสนิยม และความสนใจในเรื่องราวต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร และวารสารของนิสิตนักศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปีการศึกษา 2512" (ปริญญานพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514).

¹²ปิยะพร คิษโสภา, "การอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรายวันของนักเรียนพยาบาล โรงพยาบาลสงขลา พ.ศ. 2514" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514).

และชาววิชาการ นักเรียนพยาบาลส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของหนังสือพิมพ์รายวันต่อชีวิตประจำวันว่ามีความจำเป็นมาก รองลงมาเห็นว่ามีความจำเป็นบ้างเล็กน้อย

พ.ศ. 2515 ประทีป พงษ์กาภิจ¹³ วิจัยเรื่อง "การศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร และวารสารของนักเรียนวิทยาลัยครูเทพสตรี ปีการศึกษา 2514" ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนร้อยละ 66.59 อ่านหนังสือพิมพ์รายวันเป็นบางครั้งบ้างคราวและร้อยละ 33.41 อ่านเป็นประจำทุกวัน หนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนส่วนมากเคยอ่านตามลำดับคือ ไทยรัฐ เติลนิวส์ สยามรัฐ และพิมพ์ไทย หนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนชอบอ่านเป็นอันดับที่หนึ่งมากที่สุด ได้แก่ ไทยรัฐ อันดับสอง ได้แก่ เติลนิวส์ อันดับสาม ได้แก่ พิมพ์ไทย นักเรียนที่มีเพศและผลการเรียนแตกต่างกันสนใจเรื่องส่วนใหญ่ในหนังสือพิมพ์รายวันไม่แตกต่างกัน

พ.ศ. 2515 วิชัย รักกุศล¹⁴ วิจัยเรื่อง "การศึกษาความสนใจในการใช้ห้องสมุดและความสนใจในการเลือกอ่านของนักเรียนโรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2514" ผลการวิจัยตอนหนึ่งสรุปว่า หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุดคือ ไทยรัฐ นักเรียนชายสนใจอ่านหนังสือพิมพ์ เติลนิวส์ สยามรัฐ พิมพ์ไทย ประชาธิปไตย และชาวไทยมากรองลงมาตามลำดับ นักเรียนหญิงสนใจอ่านหนังสือพิมพ์ สยามรัฐ มากเป็นอันดับสอง หนังสือพิมพ์ เติลนิวส์ พิมพ์ไทย ประชาธิปไตย และชาวไทยได้รับความสนใจอ่านจากนักเรียนหญิงตามลำดับจากมากมาหาน้อย ถ้าจำแนกตามระดับชั้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.1-3) ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

¹³ประทีป พงษ์กาภิจ, "การศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร และวารสารของนักเรียนวิทยาลัยครูเทพสตรี ปีการศึกษา 2514" (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาศาสตร์ ประสานมิตร, 2515).

¹⁴วิชัย รักกุศล, "การศึกษาความสนใจในการใช้ห้องสมุดและความสนใจในการเลือกอ่านของนักเรียนโรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2514" (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาศาสตร์ ประสานมิตร, 2515).

มากที่สุด ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายชอบอ่านหนังสือพิมพ์สยามรัฐมากที่สุด
 เนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนสนใจอ่านมากที่สุดคือ ข่าวในประเทศทั้งข่าวการเมือง
 และอาชญากรรม รองลงมาคือ ข่าวกีฬา บทความ ข่าวการศึกษา และข่าวในพระราชสำนัก
 ส่วนเนื้อหาอื่น ๆ ได้รับความสนใจจากนักเรียนน้อยมาก นักเรียนชายสนใจอ่านข่าวกีฬา
 มากกว่านักเรียนหญิง และในทำนองเดียวกันนักเรียนหญิงสนใจอ่านบทความและข่าวสังคม
 มากกว่านักเรียนชาย

พ.ศ. 2516 บัญญัติ เรื่องที่¹⁵ วิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์การใช้ภาษาใน
 การเขียนข่าวและบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวันสี่ฉบับ ในระยะเวลาสามเดือน"
 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของภาษาในข่าวและบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวัน
 ในแง่ที่เกี่ยวกับความน่าอ่าน (Readability) ผลการวิจัยตอนหนึ่งสรุปว่า เมื่อพิจารณา
 ภาษาหนังสือพิมพ์รายวันโดยส่วนรวมทั้งในข่าวและบทบรรณาธิการพบว่า การจัดอันดับปริมาณ
 เฉลี่ยของคำชนิดต่าง ๆ เทียบกันจะพบว่า แบ่งคำออกได้เป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มรักษาคำ
 ปริมาณคงที่ ได้แก่ คำเชื่อมและคำบุพบท คำกลุ่มนี้จะมีจำนวนที่ปรากฏสม่ำเสมอ กลุ่มคำ
 ที่เพิ่มปริมาณมากขึ้นเมื่อปรากฏในบทบรรณาธิการได้แก่ คำนาม-นามธรรม คำกริยา-นามธรรม
 ฯลฯ คำเหล่านี้ในข่าวจะลดปริมาณลง และกลุ่มคำที่เพิ่มปริมาณมากขึ้นเมื่อปรากฏในข่าว
 ได้แก่ คำ 6 ชนิดคือ คำนาม-รูปธรรม คำกริยา-รูปธรรม คำบอกจำนวน คำลักษณนาม
 คำบอกเวลา และคำแสดง คำเหล่านี้ในบทบรรณาธิการจะลดปริมาณลง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁵บัญญัติ เรื่องที่, "การวิเคราะห์การใช้ภาษาในการเขียนข่าวและบท
 บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวันสี่ฉบับ ในระยะเวลาสามเดือน" (ปริชญานันท์
 การศึกษานัมิต วิทาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516).

การวิจัยในต่างประเทศ

เกษม ศิริสัมพันธ์¹⁶ ได้นำผลการวิจัยในสหรัฐอเมริกามากล่าวไว้ใน

"เครื่องสื่อสารมวลชน" ว่าในสหรัฐอเมริกาได้มีการสำรวจประเภทของความนิยมของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ (readership) แบ่งตามเพศดังนี้ ผู้หญิงอเมริกันสนใจในข่าวต่อไปนี้ตามลำดับจากสนใจมากที่สุดไปถึงข่าวที่สนใจน้อยที่สุดคือ ข่าวโศกนาศินา ข่าวสังคม ข่าวบันเทิง ข่าวการเมืองและเศรษฐกิจ ข่าวเกี่ยวกับธุรกิจ ผู้ชายอเมริกันสนใจในข่าวต่อไปนี้ตามลำดับ จากสนใจมากที่สุดไปถึงสนใจน้อยที่สุดเช่นเดียวกันคือ ข่าวกีฬา ข่าวธุรกิจ ข่าวสังคม ข่าวการเมือง ข่าวโศกนาศินา จากสถิตินี้จะเห็นได้ว่า ข่าวโศกนาศินานั้นฝ่ายหญิงมีจำนวนผู้อ่านมากที่สุด แต่ฝ่ายชายมีผู้อ่านน้อยที่สุด ข่าวธุรกิจนั้นฝ่ายหญิงสนใจเป็นอันดับสุดท้าย แต่ฝ่ายชายสนใจอันดับที่สองและนอกนั้นยังมีความสนใจในข่าวต่าง ๆ เหลื่อมล้ำกันอยู่ระหว่างผู้ชายและผู้หญิงอเมริกัน แต่ข่าวจำพวกข่าวแข็ง (Hard News) นั้นมีคนสนใจน้อยทั้งสองเพศ

ฟิลิป โบซาร์ค¹⁷ ได้อ้างถึงการสำรวจของบริษัทการพิมพ์ของอังกฤษบริษัทหนึ่ง ที่ได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับการอ่านหนังสือพิมพ์ของเด็กในวัย ค.ศ. 1950 โดยการสอบถามเด็กอายุระหว่าง 8-15 ขวบ เป็นจำนวนกว่า 2,000 คน เด็กเหล่านี้มีภูมิลำเนาต่าง ๆ กัน เพื่อจะได้ทราบถึงรสนิยมโดยทั่ว ๆ ไปของประชาชนในส่วนต่าง ๆ ของสหภาพ การสอบถามถามเด็กชาย 1,020 คน เด็กหญิง 984 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมร้อยละ 41.00

¹⁶เกษม ศิริสัมพันธ์, "เครื่องมือสื่อสารมวลชน," คู่มือครูภาษาไทย เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 117, หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514), หน้า 260.

¹⁷ฟิลิป โบซาร์ค, เยาวชนผู้อ่าน ผู้ดู และผู้ฟัง, แมงมาส ชาวลิต และรัฐปะนีย นาคกรทรรพ แปลและเรียงเรียง (องค์การยูเนสโก, .2503), หน้า 79-80.

ที่เป็นนักเรียนในโรงเรียนมัธยมและโรงเรียนการช่างต่าง ๆ มีจำนวนน้อยกว่านั้นร้อยละ 92 ของเด็กทั้งหมด เป็นนักเรียนธรรมดาอีกร้อยละ 8 มีอาชีพแล้ว ผลการสำรวจปรากฏว่า เด็กส่วนมากอ่านหนังสือพิมพ์เพื่อการค้า เด็กผู้หญิงกับเด็กผู้ชายอ่านหนังสือพิมพ์ไม่เหมือนกัน กล่าวคือเด็กผู้หญิงอ่านหนังสือพิมพ์ข่าวน้อยกว่าและอ่านหนังสือบันเทิงมากกว่า. หนังสือซึ่งเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของลูกเสือหญิง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ของสตรีก็ได้รับการอ่านจากเด็กหญิงมากเหมือนกัน หลังจากการสำรวจครั้งนี้ได้มีการถามเด็กถึงการอ่านหนังสือพิมพ์สำหรับผู้ใหญ่ ปรากฏว่าเด็กต้องการนิตยสารซึ่งมีภาพประกอบ เช่น Picture Post มาก เด็กเกินกว่าร้อยละ 25.00 อ่านหนังสือพิมพ์ที่ลงข่าวนาคนาคน หนังสือพิมพ์การเมืองแท้ ๆ สำหรับผู้ใหญ่เกือบจะไม่มีเด็กอ่านเลย

พอสรุปได้ว่า เด็กมีความโน้มเอียงไปในการอ่านนิตยสาร ซึ่งมีภาพประกอบมากเท่า ๆ กับการอ่านหนังสือพิมพ์สำหรับเด็ก แมวนิตยสารนั้น ๆ จะมีเรื่องราวซึ่งไม่เหมาะสมแก่วัยเด็กก็ตาม

• ปีเตอร์ เอ็ม แซนแมน และคณะ¹⁸ (Peter M. Sandman and Others) ได้วิจัยเรื่อง "หนังสือพิมพ์" พบว่าการหาว่าคนอ่านอะไรในหนังสือพิมพ์ ช่วยให้เราทราบคนอ่านคิดอย่างไรเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ เขาได้แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนใจนารูปภาพมากที่สุด (ร้อยละ 74.30) รองลงมาตามลำดับคือ ภาพนิยาย (comics) (ร้อยละ 42.60) หน้าแรก (ร้อยละ 34.30) ข่าวนัก บทบรรณาธิการ บันเทิง ข่าวสัมมนาไปจนถึงส่วนที่เกี่ยวกับการเงินคนจะสนใจน้อยที่สุด (ร้อยละ 5.40)

จำนวนคนอ่านหนังสือพิมพ์ที่แสดงไว้นี้แสดงให้เห็นอย่างแจ่มแจ้ง คนส่วนใหญ่สนใจการเกี่ยวกับบันเทิงและ ภาพบันเทิง หน้าแรกแฉกที่หยุดแค่นั้น เกือบ 2 เท่า สนใจอ่านภาพนิยายพอ ๆ กับบทบรรณาธิการ เกือบทั้งหมดจะอ่านส่วนที่เป็นแจ้งความอย่างจริง ๆ จัง ๆ พอ ๆ กับอ่านข่าวในเล่ม

¹⁸Peter M. Sandman and Others, "Newspaper," Media, N.J. : Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, 1972), pp. 237-239.

นักอ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่มีการศึกษาสูงและรายได้มากกว่าพวกไม่อ่าน ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ประจำมีจำนวนการรอยละ 90.00 ที่คัดสนใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พอล แอนดรู¹⁹ (Paul Andrew) วิจัยเกี่ยวกับความสนใจการอ่านของเด็กพบว่า หนังสือพิมพ์ดึงดูดใจเด็กที่ยังเล็กอยู่และเมื่อเด็กเหล่านั้นเติบโตขึ้นก็ยังคงสนใจในหนังสือพิมพ์ ส่วนที่เป็นภาพนิยาย (comics) นั้นทำความพอใจให้แก่เด็กมากกว่าอย่างอื่นในหนังสือพิมพ์ นักวิจัยทางสถิติได้จัดระดับความสนใจต่อส่วนต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ของเด็กหญิงและเด็กชายไว้

การวิจัยนี้ได้แสดงระดับความสูงของภาพนิยาย (comics) เปรียบเทียบกับระดับค่าของบทบรรณาธิการและบทการเมืองที่เด็กสนใจ โดยอ้างตารางการสำรวจของลาซาร์ (Lazar, 19, p. 65, Learning to read) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เด็กชายสนใจภาพนิยาย (comics) มากที่สุด (รอยละ 80.10) และรองลงมาตามลำดับคือ กีฬา (รอยละ 22.50) ข่าวต่าง ๆ (รอยละ 6.80) ข่าวอาชญากรรม (รอยละ 3.60) เรื่องราวต่าง ๆ (รอยละ 2.60) และบทความทางการเมืองอยู่ในอันดับสุดท้าย (รอยละ 0.30)

เด็กหญิงสนใจภาพนิยาย (comics) มากที่สุด (รอยละ 89.20) รองลงมาตามลำดับคือ ข่าวทั่วไป (รอยละ 7.60) ปริศนาอักษรไขว้ (รอยละ 5.50) เรื่องราวต่าง ๆ (รอยละ 4.20) และข่าวอาชญากรรม (รอยละ 2.40)

¹⁹ Paul Andrew Witty, Reading in Modern Education (Boston :

D.C. Heath and Company, 1949), p. 319.

. วิลเบอร์ แชรรัม และคณะ²⁰ (Wilbur Schramm and others)
ได้สำรวจลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์ของนักเรียนที่เมืองซานฟรานซิสโก เมื่อ ค.ศ. 1958-
1959 โดยการสอบถาม ทดสอบ และสัมภาษณ์นักเรียนเกรด 1-6 เกรด 8 เกรด 10
และเกรด 12 (เทียบเท่าประถม 1-6 มัธยมศึกษา 1, 3 และ 5) กลุ่มตัวอย่างแต่ละ
เกรดมีประมาณ 200-400 คน

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนเกรด 10 อ่านภาพนิยาย (comics) ร้อยละ 61.00
ข่าวกีฬา ร้อยละ 42.00 ข่าวสังคม ร้อยละ 11.00 ข่าวบริการสาธารณะ ร้อยละ 58.00
ข่าวในประเทศ ร้อยละ 23.00 ข่าวต่างประเทศ ร้อยละ 31.00 บทบรรณาธิการ ร้อยละ
13.00 อื่น ๆ ร้อยละ 31.00

นักเรียนเกรด 12 อ่านภาพนิยาย (comics) ร้อยละ 59.00 ข่าวกีฬา
ร้อยละ 45.00 ข่าวสังคม ร้อยละ 16.00 ข่าวสาธารณะ ร้อยละ 76.00 ข่าวใน
ประเทศ ร้อยละ 36.00 ข่าวต่างประเทศ ร้อยละ 40.00 บทบรรณาธิการ ร้อยละ 22.00
อื่น ๆ ร้อยละ 41.00

. การวิจัยพบว่าเด็กที่มีสติปัญญาสูง ชอบอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่าเด็กที่มีสติปัญญา
ต่ำ

วิลเบอร์ แชรรัม และเดวิด เอ็ม ไวท์²¹ (Wilbur Schramm and
David M. White) ได้วิจัยในปี ค.ศ. 1949 เกี่ยวกับอายุ การศึกษา และฐานะเศรษฐกิจ

²⁰Wilbur Schramm and others, "Patterns in Children's
Reading of Newspaper," Using Mass Media in the School (New York :
Appleton-Century-Crofts, Division of Meredith Publishing Company,
1962), pp. 71-85.

²¹Wilbur Schramm, Mass Communications (2nd ed., Urbana :
University of Illinois Press, 1972), pp. 438-441.

เป็นองค์ประกอบในการอ่านหนังสือพิมพ์ โดยศึกษาดัชนีและการอ่านจากผู้อ่าน 746 คน ซึ่งเลือกมาจากประชากร 100,000 คนในรัฐอิลลินอยส์ ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

✓ 1. โดยทั่วไป อัตราการอ่านจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตามวัย การศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ การอ่านข่าวจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในวัยรุ่นจนถึง 30 และ 50 ปี หลังจากนั้นจะค่อย ๆ ลดลงลง นักเรียนมัธยมปลายจะอ่านมากกว่านักเรียนมัธยมต้น และนิสิตนักศึกษาจะอ่านมากกว่ามัธยมปลายเล็กน้อย (ร้อยละ 19.70 19.40 15.20) นักเรียนชายอ่านหนังสือพิมพ์รายวันโดยเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนหญิงทุกระดับการศึกษา

2. การอ่านข่าวของชายมีมากกว่าหญิง เมื่อเปรียบเทียบโดยอายุ
3. การศึกษาทำให้การอ่านในกลุ่มหญิงแตกต่างมากกว่าการอ่านในกลุ่มชาย
4. ฐานะทางเศรษฐกิจทำให้การอ่านในกลุ่มชายแตกต่างมากกว่าการอ่าน

ในกลุ่มหญิง

5. วัยรุ่นที่มีการศึกษาน้อยและคนยากจนชอบอ่านเรื่องอาชญากรรมและความวิบัติมากกว่าเรื่องอื่น การอ่านข่าวอาชญากรรมเพิ่มขึ้นตามอายุจนกระทั่งอายุ 30 ปี จะคงที่หรือค่อย ๆ ลดลงตามฐานะทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น และตามการศึกษาที่มากขึ้น

6. การอ่านข่าวกิจการสาธารณะ (public affairs) และบทบรรณาธิการเพิ่มขึ้นตามอายุ การศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้น

7. การอ่านภาพนิยาย (comics) สูงมากในวัยรุ่นและลดลงเมื่ออายุ 15 ปีขึ้นไป นอกจากนี้ยังลดลงด้วยการศึกษาที่มากขึ้นและฐานะทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้นอีกด้วย

8. การอ่านภาพข่าวเริ่มต้นในวัยเยาว์และจะเพิ่มขึ้นหลังจาก 15 ปีจนกระทั่งถึงวัยกลางคนและยังคงสูงอยู่เช่นนั้น แต่จะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยด้วยการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้น

9. การอ่านเรื่องการเมืองและการบทบรรณาธิการ (editorial cartoons) เริ่มเห็นได้ชัดในวัยรุ่น และค่อย ๆ เพิ่มขึ้นทีละน้อย แต่ในไม่ช้าก็ลดลงและหมดไป

10. การอ่านข่าวสังคมต่ำมากในวัยรุ่น แต่จะสูงเมื่ออายุระหว่าง 30-60 ปี ในกรณีของหญิงจะเพิ่มขึ้นเพราะฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นสำคัญ

11. การอ่านข่าวกีฬา มีจำนวนมากเมื่ออายุ 20 ปี หลังจากนั้นก็ลดลง การเพิ่มขึ้นเป็นเพราะฐานะทางเศรษฐกิจและการศึกษา

12. คนสูงอายุจะอ่านจดหมายถึงบรรณาธิการมากกว่าผู้อ่านวัย

13. อัตราการอ่านข่าวต่าง ๆ พบว่า ชาวคนเศรษฐกิจ สุขภาพ ปัญหาสังคม การเมือง ข่าวกิจการสาธารณะ วิทยาศาสตร์ การศึกษาใหม่ลดผู้อ่านช้า (delay reward)

ส่วนชาวอาชญากรรม ชาวฉ้อราษฎร์บังหลวง อุบัติเหตุ ความวิบัติ กีฬา สังคม ชาวชาวยาน จะให้ผลต่อผู้อ่านทันที (immediate reward)

14. สรุปแล้วการอ่านจะเพิ่มขึ้นตามอายุ ปรากฏว่าผู้อ่านจะอ่านหนังสือพิมพ์ เพื่อความเพลิดเพลินน้อยลง แต่จะอ่านเพื่อหาข่าวและเรื่องราวจริงจังของกิจการสาธารณะ

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย